

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 9/2022 2.3.2022

Ukrainasta tulevien pakolaisten vastaanottaminen seurakunnissa

Venäjä hyökkäsi Ukrainaan useista suunnista 24.2.2022. Sotatoimet ovat sen jälkeen edelleen laajentuneet ja kohdistuneet myös siviiliväestöön. Merkittävä osa ukrainalaisista pakenee maan sisällä. Satoja tuhansia on paennut myös maan ulkopuolelle. Ensisijaisesti ihmiset pakenevat Ukrainan naapurimaihin ja niihin EU-maihin, joissa on merkittäviä ukrainalaisvähemmistöjä, kuten Puolassa, Tšekissä, Saksassa, Italiassa ja Espanjassa. Arviot ulkomaille tulevasta pakolaismäärästä vaihtelevat: ne voivat olla useita miljoonia riippuen sodan kulusta, jota kukaan ei kykene tässä vaiheessa ennustamaan.

Myös Suomi on todennäköinen kohdema. Ensi sijassa tänne odotetaan henkilöitä, joilla on side Suomeen esimerkiksi kausityöskentelyn tai perheen kautta. Myös Venäjällä oleskelevat ukrainalaiset voivat pyrkiä turvaan Suomen rajan kautta. On todennäköistä, että ihmiset saapuvat Ukrainasta Etelä-Suomen maahantulopisteiden kautta (lentokentät, satamat), mutta heitä voi tulla myös muita reittejä pitkin. Tiedossa on, että ukrainalaisia on Suomesta lähtenyt hakemaan busseja, jotka ovat jo saapuneet tai saapumassa Suomeen.

Riippuen tilanteen kehittymisestä, jatkossa EU:ssa voi tulla käsiteltäväksi vastuun jakaminen. Kysymykseen voisivat tulla sisäiset siirrot jäsenmaasta toiseen perustamissopimuksen hätätila-artiklan nojalla tai tilapäisen suojelun direktiivin aktivointi. Maahanmuuttovirastosta kerrotaan, että he varautuvat ukrainalaisten laajenevaan ja laajamittaiseen maahantuloon, jossa turvapaikanhakijoiden määrä voi kasvaa tuhansista kymmeneen tuhansiin.

Pakolaisten laajamittaiseen maahantuloon on syytä valmistautua seurakunnissa eri puolilla Suomea. Maahanmuuttovirastolla on kokonaisvastuu laajamittaiseen maahantuloon reagoimisessa.

1. Päivitä valmiussuunnitelma vastaamaan tämänhetkisen tilanteen tarpeita. Lisäohjeita valmiussuunnitelman laatimiseen löytyy yleiskirjeestä 14/2019.
2. Tarkista, onko seurakunnassasi tiloja, joita olisi mahdollisesti nopeasti otettavissa käyttöön ja ilmoita niistä Maahanmuuttovirastolle [täältä](#) , mikä et ole sitä jo tehnyt jo yleiskirjeessä 25/2021 olleen tilakartoituksen kautta. Maahanmuuttovirasto lähestyy niitä seurakuntia, joiden tiloja se mahdollisesti tarvitsee käyttöönsä. Sopimukset tehdään Maahanmuuttoviraston kanssa, joka vastaa myös kustannuksista.
3. Nimeä seurakuntaasi yhdyshenkilö tai koordinaattori pakolaisten auttamiseksi. Yhdyshenkilön on tärkeää olla heti alusta lähtien yhteydessä muihin auttajaverkostoihin paikkakunnalla ja organisoida mahdollisen humanitaarisen avun kerääminen ja jakaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
4. Mikäli seurakuntasi tiloihin perustetaan hätä- tai tilapäismajoituskeskus, lisäohjeistusta löytyy aiemmista keskusten perustamiseen liittyvistä ohjeistuksista [Turvapaikka-asiat – Monikulttuurisuus \(sakasti.fi\)](#). Valitse toiminnalle vetäjä ja toimintatiimi. Maahanmuuttovirasto antaa lisäohjeistusta tilojen varustamiseen sekä toiminnan ja arjen pyörittämiseen liittyen. Tarvittaessa hätä- tai tilapäismajoituksen järjestämiseen voidaan järjestää täsmäkoulutusta. Ota tällöin yhteys Ulla Siirtoon Kirkkohallituksesta.
5. Laadi viestintäsuunnitelma. Pidä oma työyhteisö ja luottamusmiehet tietoisina ratkaisuihin. Nimeä henkilö, joka vastaa viestinnästä ulospäin, esimerkiksi seurakuntalaisille ja medialle. Kirkon yhteisestä viestinnästä vastaa kirkonviestinta@evl.fi

Seurakuntalaisten on mahdollista tarjota omaa asuntoaan yksityismajoitukseen niin halutessaan. Tällöin kannattaa olla yhteydessä Kotimajoituksen tuki ry:hyn: <https://kotimajoitusverkosto.fi/>. Yksityismajoituksesta ei makseta korvauksia.

Jokainen seurakunta voi edelleen järjestää rukoushetkiä Ukrainan tilanteen ja sodan kärsivien tilanteen muistamiseksi sekä antaa taloudellista apua sodan uhrien auttamiseksi esimerkiksi Kirkon Ulkomaanavun tai lähetysjärjestöjen kautta.

Ihmisten henkisen ja hengellisen tuen tarve kasvaa sotatoimien laajetessa. On tärkeä tukea niin maassa asuvia ukrainalaisia kuin muita sodasta ahdistuneita, etenkin lapsia ja nuoria.

On myös tärkeää korostaa seurakuntien toiminnassa ja viestinnässä, ettei Suomessa olevia venäläisiä saa kohdella syrjivästi sillä perusteella, että Venäjä on hyökkäävä osapuoli. Venäläiset asuvat maassamme ja ovat osa yhteisöjämme. Venäjän kansa ja laajemmin kaikki venäläiset kärsivät sotatoimista. Nyt on tärkeää rakentaa rauhaa paikallistasolla.

Lisätietoja: Asiantuntija Ulla Siirto ulla.siiirto@evl.fi; p. 040-6881440

[Yleiskirje 14/2019: Seurakunnan valmiussuunnitelman laatimisohje](#)

[Yleiskirje 16/2020: Laajamittaiseen maahantuloon valmistautuminen seurakunnissa](#)

[Yleiskirje 25/2021: Seurakuntien tilojen kartoittaminen turvapaikanhakijoiden hätä- ja tilapäismajoitukseen](#)

<https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2022/2142-laajamittaisen-maahantulon-valmiussuunnitelma>

Maahanmuuttoviraston kyselyn linkki kokonaisuudessaan:

<https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/72621384-942f-46dd-8cb1-7bb1245dc134?displayId=Fin2356076>

Kirkkohallitus

Pekka Huokuna
kansliapäällikkö

Juha Tuohimäki
kirkkoneuvos

ISSN 1797-0326